

De rietzanger houdt van ruige oevervegetaties

Gelukkig, in april druppelen de eerste rietzangers weer neer bij molen Het Prinsenhof. Ze zitten verscholen in de oude rietkragen en de mannetjes zijn zich al voorzichtig aan het oriënteren wat een goede broedplaats zou kunnen worden.

De rietzanger. Foto Gerda Bekker-Visser.

Ze zijn lastig te fotograferen. Gelukkig geeft Gerda Bekker-Visser een prachtige foto van de zeer beweeglijke druktemaker kunnen maken. Het is in het algemeen geen schuw vogeltje en daardoor meestal goed te zien. Hij heeft een geelbruin verenkleed met een opvallende lichte wenkbrauwstreep en een donker gestreepte kop en rug. Uiterlijk is hij daardoor goed te onderscheiden van de kleine karekiet. De borst, flanken en stuit zijn

niet gestreept. Hij zingt vanuit de vegetatie en tijdens zijn vlucht laag boven het riet.

De rietzanger (*Acrocephalus schoenobaenus*) heeft een wilde zang vol imitaties van andere vogels, maar die is altijd herkenbaar aan het krassende karakter. Heel anders dan het ritmische staccato van de kleine karekiet. We moeten nog even tot mei wachten, dan zingen de rietzangers vrijwel de hele dag onver-

moeibaar door. Later in die maand verstomt de zang, als de vogels druk zijn met broeden. Pas in juni leeft de zang even op.

De rietzanger is een vogel van rietlanden, zoals hier in het Westzijderveld. Hij houdt het liefst van ruige oevervegetaties en bouwt zijn nest meestal in het landriet. Zijn ideale leefomgeving bestaat uit een combinatie van jong en overjarig riet en een dichte, deels hoog opschietende kruidenlaag. Hij eet insecten, die hij laag bij de grond, in de dichte vegetatie vangt. Rietzangers laten zich goed zien tijdens het zingen. De mannetjes klimmen tot in de top van een rietstengel en voeren vaak een korte zangvlucht uit, waarna ze als een parachootje weer neerdalen.

De rietzanger is een trekvogel en overwintert ten zuiden van de Sahara. Mannelijke rietzangers bezetten na aankomst in het broedgebied een territorium. Hierbij geldt dat vroeg aangekomen exemplaren de betere territoria kunnen bemachtigen. Territoriale mannetjes vestigen de aandacht op zich door zang en baltsvluchten.

De vrouwtjes kiezen een partner op basis van verschillende afwegingen, waaronder zangrepertoire, baltsgedrag en de kwaliteit van het territorium. Zodra een vrouwtje zich aan een mannetje heeft gebonden, wordt ze door het mannetje gevolgd totdat zij een compleet legsel heeft. Een deel van de mannetjes vestigt vervolgens een nieuw territorium om opnieuw een vrouwtje aan zich te binden. Het nieuwe territorium wordt veelal niet ver van het oorspronkelijke gevestigd. De mannetjes houden daarbij het broedverloop in het eerste terri-

Mozaïek van rietzomen.

torium in de gaten, en helpen bij het voeren van de jongen zodra de eieren zijn uitgekomen.

Het centrum van het Guisveld bestaat tegenwoordig uit een mozaïek van rietzomen, smalle sloten en natte graslanden, een typisch leefgebied voor de rietvogels. In de polder Westzaan kwamen na 1985 meer subsidies vrij om rietpercelen te maaien, zodat moerasvogels zoals de rietzanger beter stand kunnen houden. Na een dip in de jaren zeventig en tachtig van de vorige eeuw neemt het aantal, weer toe. Nu gaat het steeds beter. In sommige van oudsher belangrijke en grote leefgebieden van de rietzanger, zoals ons gebied, benaderen de aantallen rietzangers inderdaad die van enkele decennia eerder.

Het aantal rietzangers hangt mede af van de neerslag in Afrika. Flink regenval in de Sahara betekent meer of minder rietzangers. Dit seizoen lijkt een goed jaar voor de rietzangers te worden. Ik ben benieuwd.